

גילויים מזעזעים בפרשת פולארד

IMRA's Weekly Commentary

י"ב סיון תש"ס - June 15, 2000

ע"י ד"ר אהרן לרנר

נמארו זח יונתן דהפנח, לחתוקה ולפירסום

ברצוני לשתף אתכם בידיעה מרעושה שהגיעה לאחרונה לתשומת ליבי בפרשת פולארד.

ידיעה חדשה זאת לא זו בלבד שהיא מחזקת את הטענות המוצדקות זה מכבר לשחרורו המיידי של יונתן פולארד, כי אם מעלה שאלות רציניות לגבי היחסים בין ארה"ב וישראל, וכמו כן מביאה עדויות נוספות על מעורבותה של ישראל בסיכול מעמדו המשפטי של פולארד.

לאחרונה הגיע לידי העתק דו"ח ועדת אבא אבן מיום 26/5/87 בפרשת פולארד שהוכר ע"י ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

נדחמתי למצוא את הקטע הבא תחת הכותרת: **"החלטה על שיתוף הפעולה עם ארצות הברית"**:

ישראל הסכימה להחזיר לארה"ב את המסמכים שקיבלה ע"י פולארד, אך "התנתה את שיתוף הפעולה במתן חסינות לשלושת האנשים המעורבים בפרשה, ובהסכמה אמריקנית שתמסמכים המוחזרים לא יישמשו להרשעת פולארד".

זה נכון. ארה"ב הסכימה לא להשתמש במסמכים המוחזרים להרשעת פולארד.

עד מה רבה חשיבותם של המסמכים הנ"ל להעמדתו לדין:

חבה נעיין במת שכתב עורך הדין של ארה"ב, ג'ון ר. פישר בעמ' 10 מיום 17/6/87 כחלק מתגובתה (וערכאת באנגלית "Government's Opposition to Motion to Reduce Sentence"):

"...שיתוף הפעולה (מצד הנאשם) לא הושג בסוגייה אלא כעבור מספר חדשים לאחר שהנאשם נאסר. למעשה, הנאשם הסכים להחיות באשמה ולשתף פעולה, אך ורק לאחר שחזרו עורכי הדין והחוקרים האמריקנים מישראל עם ראיות נוספות על אשמתו של הנאשם".

לא זו בלבד שהאמריקאים הפרו את התחייבותם לישראל והשתמשו במסמכים המוחזרים להרשיע את פולארד, אלא שעורך דינה של ממשלת ארה"ב הצהיר בפומבי שפולארד הודה באשמתו אך ורק הודות למסמכים הנ"ל.

ארה"ב הפרה את הבטחתה ופולארד קיבל מאסר עולם (בלתי מוגבל).

ומה חלקת של ישראל בזה!

באותו פרק של דו"ח אבא אבן שנכתב מיד לאחר הרשעתו של פולארד, גינו שלושה מחברי הוועדה הנ"ל את החלטה להחזיר את המסמכים וסיכמו שהחלטה זאת "היתה מוטעית מיסודה ונרמה נזק חמור ביותר".

מסמכים אלה היוו את הבסיס שהביא להרשעתו של פולארד ולגזר דין מאסר עולם שחוטל עליו וזאת למרות... ההתחייבות האמריקנית לא להשתמש בהם נגד פולארד".

כשישראל מסרה את המסמכים לארה"ב ב-1985, היא לא הודיעה לפולארד על ההסכם שהיה עם ארה"ב שלא להשתמש במסמכים נגדו. משום כך לא היה באפשרותו למנוע את השימוש במסמכים במשפט.

בקיץ 1991, ארבע שנים לאחר שנכתב דו"ח אבא אבן, בשעה שיונתן פולארד התכונן לערער על עונשו, עדיין לא הודיעו לו הישראלים שהשימוש ע"י האמריקאים במסמכים המוחזרים לא היה תקין.

כלומר, לא זו בלבד שישראל הגישה לארה"ב את הוויכוח לירות בפולארד, אלא שתיקתה מנעה ממנו את היכולת להגן על עצמו.

ישראל לא הסתפקה בזה.

כאשר יונתן פולארד חתם על עסקת הטיעון, הוא הוגדר בעסקת הטיעון בסוכן רשמי של ממשלת ישראל, מעמד המבהיר את חובותיה של ישראל כלפיו. לאחר, ורק לאחר שפולארד חתם על עסקת הטיעון, נמחקה הנזירה זו. המילים "סוכן רשמי" נמחקו פעמיים ע"י שני נציגים שונים: אחד אמריקאי ואחד ישראלי.

ובכן, במקום לתת ניכוי לסוכן שלהם, בשעה שארה"ב הפרה את התחייבותה שלא להשתמש במסמכים המוחזרים להרשתתו, ולדרוש לקיים את ההסכם "ex poste" ישראל החליטה לשתף פעולה עם ארה"ב, להמעיט את קשריה עם פולארד וע"י כך להתחמק מחובותיה כלפיו.

העונש החמור ללא כל פרובורציה שהוטל על פולארד אין לו. כל קשר לעסקת הטיעון ולא לעבירה שהוא נאשם בה. מראשית הפרשה, הצדיקו הנומכים בעונשו החמור בתירוץ שהטק המתואר בדו"ח החסוי על פולארד הוא איגוס ונרדא. במשך שנים התירוץ, "אילו ידעת מה שאנו יודעים מה שכתוב בדו"ח החסוי..." שימש להצדיק את עמדתם של אלו, שמבל סבבה שהיא, לא רצו לשים קץ לאי הצדק הזועק בפרשת פולארד.

אך עכשו אנו יודעים גם יודעים.

הסנטור צירלס שומר מניו יורק לא סמך על מה שאחרים טענו שיש בדו"ח החסוי. הוא השיג את הדו"ח ועיין בו אישית. הוא גילה את האמת המזעזעת ביחס לתירוץ, "אילו ידעת מה שאנו יודעים..." - אין בדו"ח מה לדעת. אין בו כלום!

זה נכון. הסנטור שומר, לאחר שעיין בדו"ח במו עיניו, מצהיר שאין בו דבר המצדיק את העונש החמור ללא כל תקדים שיונתן פולארד מרצה עד היום.

גילוי זה מעלה שאלות רציניות:

- א. מדוע הביין האמריקאי שיקר בקשר לנזק שכביכול נגרם ע"י פולארד.
- ב. מה זה אומר לנו לגבי היחס האמיתי בין הביין הישראלי והאמריקאי ולגבי היחס בתחומים אחרים.
- ג. מה זה אומר לנו אודות הגורמים הבכירים, כמו הנשיא קלינטון, שודאי היה צריך לדעת שהתירוץ "אילו ידעת מה שאנו יודעים..." לא היה אלא תירוץ.

ד. עתה כשהאמת נחשפה, מה זה אומר לנו לגבי אותן דמויות ציבוריות שהשתמשו בתירוץ "אילו ידעת מה שאנו יודעים", על מנת להצדיק את עמדתם השלילית ואת התנגדותם הבלתי פוסקת לשחרורו של פולארד.

הילרי קלינטון אומרת שהיא מוכנה "ללמוד יותר [אודות פרשת פולארד] ולחשוב יותר מה אני חושבת. מה הדבר הנכון לעשות".

ובכן, הדבר הנכון לעשותו כרגע, במיוחד לאחר חריסת התירוץ "אילו ידעת מה שאנו יודעים", הוא לשחרר את פולארד מיד. זאת אומרת היום ולא מחר. המאסר הממושך שהוא כבר ריצה הוא בלתי פרופורציונלי ביחס למעשה שפולארד באמת עשה.

מר ברק, מר קלינטון, אתם שומעים!

ד"ר אהרן לרנר הוא מנהל IMRA -
(Independent Media Review & Analysis)
הוא סוקר ופרשן של חדשות המזרח התיכון.
איתורית - 03-6750750 מנוי - 4811
טל: 09-7604719